

Organisering af Sundhedsklynger i Region Nordjylland 2022

Sundhedsaftalen i Region Nordjylland er en politisk aftale, der udgør den overordnede ramme for samarbejdet mellem kommuner, hospitaler og praksissektoren både på det somatiske og det psykiatriske område. Med aftalen påtager det samlede nordjyske sundhedsvæsen sig et ansvar for at samarbejde om at fremme befolkningens sundhed, og skabe sammenhæng i indsatsen for den enkelte borger.

Sundhedsaftalen skal bidrage til at sikre sammenhæng og koordinering af de patientforløb, der går på tværs af sektorer. Den skal understøtte, at vi hver især og sammen kan løfte vores kerneopgaver på en måde, så borgerne oplever en sammenhængende indsats af høj, ensartet kvalitet og faglighed.

I Nordjylland har vi en organisering med både centrale og klyngevisse fora på både politisk og administrativt niveau. Organiseringen har eksisteret siden 2019 og generelt opleves der i forbindelse med midtvejsstatus for sundhedsaftale i maj 2021 stor politisk og administrativ tilfredshed med sundhedsaftalen og dennes organisering, da den fordrer de gode rammer for det tværsektorielle samarbejde i Nordjylland.

Den 11. juni 2021 indgik Regeringen, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening en aftale om sammenhæng og nærhed (sundhedsklynger), der beskriver en ny organisering med udgangspunkt i sundhedsklynger omkring de 21 akuthospitaler i Danmark. I mange henseender er der sammenfald mellem den eksisterende tværsektorielle organisering i Nordjylland og aftalen om sundhedsklyngerne.

Som det fremgår af aftalepapiret fra 11. juni 2021 og udkast til lovforslag vedr. etablering af sundhedsklynger, vil den nye organisering forventes at træde i kraft pr. 1. juli 2022. En ny tværsektoriel samarbejdsstruktur vil ideelt set skulle tilvejebringe følgende:

- *Beslutningskraft*; både lokalt i forhold til patientforløbene i de enkelte kommuner og hospitalsmatrikler samt centralt i forhold til udviklingen af det samlede sundhedsvæsen i Nordjylland. Derfor er det væsentligt, at strukturen inkluderer såvel et beslutningsdygtigt toppolitisk niveau, som et fagligt strategisk niveau, der kan kvalificere det politiske niveau.
- *Hastighed*; de tværsektorielle processer er ofte komplekse, da de forudsætter interorganisatorisk beslutningstagning, målkomplesitet og prioritering. Ikke desto mindre er det forudsætning for effektiv ressourceudnyttelse i og en fortsat integration af et samlet sundhedsvæsen, at de tværsektorielle processer gøres kortere og resultater af samarbejdet kan leveres med større hastighed end i dag og når behovet er der.
Retning; det er relevant at der eksisterer en fælles retning for udviklingen af det Nordjyske Sundhedsvæsen, som kan give en ny tværsektoriel samarbejdsstruktur formål og ejerskab såvel politisk som administrativt.
Integrere; det er væsentligt at en fremadrettet tværsektoriel samarbejdsstruktur understøtter en fortsat integration af det samlet sundhedsvæsen på såvel politisk som administrativt niveau.
Implementeringskraft; det er relevant, at der sættes fælles retning for og sikring af implementering af lokalt og nationalt aftalte initiativer og mål.

En fremtidig tværsektoriel samarbejdsstruktur, som er karakteriseret ved ovenstående, vil kunne sætte fokus og arbejde med eksempelvis men ikke udtømmende:

- Et **digitalt** tværsektorielt sundhedsvæsen i **Nordjylland**
- Implementering af anbefalingerne fra psykiatriens **tilgængelighedsanalyse** for børne-ungeområdet, samt **10-årsplan for psykiatrien**
- Samarbejdet på **akutområdet** og implementeringen af de tværsektorielle akutanbefalinger **Nærhospitaler/Specialiseret Sundhedshus**, f.eks. via afprøvning af kronikerambulatorier **Det nære sundhedsvæsen**
- **Forebyggelse og rehabilitering, herunder ift. kroniske patienter. Ældreområdet**, hvor der er en klar konekkes til sundhedsområdet
- En **kvalitetsplan** for det nære og sammenhængende Sundhedsvæsen

Sundhedssamarbejdsudvalget (SSU)

Deltagere:

- 1 borgmester fra hver sundhedsklynge (Borgmesteren fra Mariagerfjord Kommune på vegne af klynge syd)
- 4 regionsrådsmedlemmer, herunder regionsrådsformanden
- Repræsentanter fra praksissektoren inddrages i relevant omfang
- Repræsentanter for patienter og pårørende inddrages i relevant omfang

Formål: Formålet med det foreslåede sundhedssamarbejdsudvalg er at understøtte ensartethed, høj kvalitet og sammenhæng på tværs i regionen, så den nye samarbejdsstruktur bidrager til at sikre mere geografisk og social lighed i sundhed.

Målsætning: Sundhedssamarbejdsudvalget skal sætte politisk retning for det nordjyske sundhedsvæsen samlet set, blandt andet ved udarbejdelse af en fælles Sundhedsaftale. Udvalget skal i perioder kunne sætte politisk fokus på særlige emner af relevans, det kan f.eks. være praksisplanen, lægedækning, 10-års planen for psykiatrien, arbejdet med en kvalitetsplan for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, implementering af akutanbefalinger mv. Ideelt set skal møderne i SSU derfor gerne bære præg af politiske stillingtagen til de emner, som har størst betydning for det tværsektorielle samarbejde. For at tillade dette skal formsager gerne fylde så lidt som muligt.

Sundhedspolitisk Samling (SPS) - ikke lovpligtig/omfattet af aftalepapir

Deltagere:

- Sundhedssamarbejdsudvalget
- De politiske sundhedsklynger (Borgmester fra Vesthimmerland, Rebild og Mariagerfjord)
- 11 sundhedsudvalgsformænd
- Praktiserende Lægers Organisation
- Patientinddragelsesudvalget

Formål: Sundhedspolitisk Samling skal være et regionsdækkende politisk forum for politisk dialog, inspiration, udvikling og opfølgning på Sundhedsaftalen for et bredt felt af politiske repræsentanter for sundhedsområdet.

Målsætning: Sundhedspolitisk Samling skal bidrage til at kvalificere de politiske drøftelser af et givent emne i både SSU og i de politiske klynger. Det skal ske både ved at tilføre fælles viden/undren/opmærksomhed via oplæg, samt via fælles drøftelser og vidensdeling på tværs af klynger og organisationer.

Politisk niveau i klyngerne

Deltagere:

- Mindst 2 regionsrådsmedlemmer herunder Regionsformanden
- 1 borgmester fra hver kommune i klyngen
- Repræsentanter fra almen praksis
- Repræsentanter fra patienter og pårørende inddrages i relevant omfang
- Udvalgsformænd fra regionale og kommune sundhedsudvalg gives mulighed for at deltagelse som observatører.

Formål: I aftalen om sundhedsklynger fremgår det, at de politiske klynger skal sætte lokal retning, dette bl.a. igennem anvendelse af prioriterede midler. Derudover skal de politiske klynger implementere nationale og regionale initiativer (som f.eks. Sundhedsaftalen).

Målsætning: De politiske klynger skal sætte den politiske retning i den lokale sammenhæng. Det skal derfor være emner, som er vigtige i den lokale sammenhæng, som drøftes på møderne. Samtidig skal de politiske klynger føle et ejerskab til implementeringen af Sundhedsaftalen.